

P i e t i s t e n .

Utgifwen

af

P. Waldenström.

Fyr tionde tredje årgången.

N:r 5

September

1884.

Om wigten af absolut nykterhet, när man will verka för nykterhetsfaken.

Att dryckenskapen är en af vårt folks förnämsta fiender, det inses nu af nästan hwar och en. Nykterhetsverksamheten har därför blifwit en makt i landet, och hon skall blifwa det ännu mer. Hon är wärd att blifwa det. Ty det är hon, som genom ett ihärdigt under årtionden fortsatt arbete så småningom wändt den allmänna folkmeningen emot superiet. I min barndom ansågs nykterhetswännerna såsom några halstotar, och jag minnes mycket wäl, med hwilket löje ett nykterhetsmöte omtalades, hwilket hölls i min fädernestad, då jag war kanske fem eller sex år gammal. Jag satt då upptrupen i ett skafferifönster och betraktade den till tyrtan afstågande processjonen såsom något riktigt widunderligt. Nu är det icke mer så.

Men skall en verklig kraftig nykterhetsverksamhet kunna bedrifwas, så böra de, som bedrifwa densamma, wara absolut nyktra. Om man ock icke må straffa det såsom synd, att någon dricker ett glas win eller ett glas öl, så fordrar dock nykterhetsverksamheten såsom all annan verksamhet, om den skall kunna beräkna full framgång, att man afsläpper allt, som hindrar. Och nekas kan icke, att det är ett hinder för nykterhetsverksamheten, om de, som arbeta i densamma, sjelfwa begagna win och öl, i all synnerhet om de i sina samqwäm på hela werldens wis klinga och ståla med winglasen. De troende i vårt land hafwa i den delen genom de sednare årens nykterhetsverksamhet undergått en wäl behöflig och mycket hellsosam rensning, hwilken dock behöfwer ännu fortsättas. Om någon för sin hellsa behöfwer sprithaltiga drycker, så må han begagna dem såsom medikamenter. Men medikamenter använder man ju icke såsom njutningsmedel, icke heller klingar och stålar man med medikamentsglasen.

Wid nio eller tio års ålder hörde jag i mitt föräldrahem en disputation mellan en nykterhetsvän och en annan. Den förre sade då ungefär följande ord, hwilka fastnade djupt hos mig: "Det måttliga bruket af spritdrycker är såsom exempel mycket farligare än det omåttliga. Ingen har ledts in på dryckenskapens bana af de egentliga drinkarens exempel. Twertom väcker detta afsty. De, som nu äro drinkare, hafwa allesammans tagit de första stegen på sin olyckliga bana i den bestämda wißheten att alltid förblifwa måttliga; och emot det **affräckande**, som låg uti de förfallna drinkarens exempel, tjenade måttlighetsuparens exempel dem alltid till **uppmuntran**."

I fjerde häftet för innewarande år af den utmärkta tidskriften **Väsning för hemmet** *) sid. 84 läses följande lärrika berättelse af en engelsk miff Weston, som mycket arbetat för nykterhetsaken. Hon säger: Jag hade arbetat i nykterhetsaken länge nog och israt för att få menniskor att underteckna den löstesförbindelse till absolut nykterhet, som jag sjelf icke undertecknat, då jag plötsligt fick upp ögonen öfwer förhållandet genom ett det kraftigaste medel, nemligen en eländig drinkare. Det tillgick sålunda. Wid slutet af ett större möte, då wi, som arbetade för absolut nykterhet, hade allwarligt påwisat den menskliga förnedring och all den uselhet, som dryckenskapslasten drager med sig, samt uppmanat de närwarande att befinna detta och ingå i vår nykterhetsförening, kom en förstörd och oesterättelig drinkare fram till mig ur menniskohopen och sade sig wilja ingå i föreningen samt anteckna sitt namn på min lista. Han war storstensfejare till yrket och känd af oss alla. Jag blef mycket glad öfwer den märkliga händelsen och war isrig att lemna både lista och skrifdon till hans förfogande, på samma gång som jag uttrade några uppmuntrande ord deröfwer, att han kom. Han hade dock ej wäl fått pennan i sin hand, förrän han hastigt wände ansigtet mot mig, såg på mig twelsamt och sade: "Får jag lof att fråga, miff Weston, är ni sjelf absolutist?" Brydd öfwer detta direkta och alldeles opåtanfka spörsmål, swarade jag, att jag nog kunde dricka ett litet glas win eller öl ibland, men naturligtwis med den största måtta. Storstensfejaren lade nu genast ned pennan och sade, helt belåten: "Nå, då will jag göra precis som ni: taga mig ett glas ibland med måtta." Inga uppmaningar å min sida kunde sedan förmå honom att skrifwa sitt namn på listan; ej heller förmådde han sjelf att hålla måtta; han gick tillbaka till sitt gamla lif och ursäktade sig till höger och wenster med de orden: Jag will göra, såsom miff Weston har gjort. Jag följer miff Westons exempel."

* * *

Swar på bref.

Käre Broder! Du frågar mig, om det i Mark. 1: 8 werkligen står, såsom jag öfversatt: Jag har döpt eder med watten. Derpå kan jag en-

*) Denna tidskrift utgifwes i Upsala och kostar i prenumeration på alla postkontor 4: 50.

dast swara ja. Tag den Tischendorffs textupplagan och wisa den för hwem som helst, som kan grekiska, och han skall, om han will wara ärlig, aldrig kunna öfversätta annorlunda än så: med watten. Och denna läsart stödjer sig på de äldsta och bästa handskrifternas samstämmiga wittnesbörd. Ännu bestämdare är detta förhållandet i Luf. 3: 16, der det åter står: Jag döper eder med watten. Der tillkommer ännu flera handskrifter wittnesbörd. Men aldramest bestämdt är Apg. 1: 5, der det står: Johannes döpte med watten. På detta ställe äro näml. alla både äldre och yngre, både bättre och sämre handskrifter öfwerens. Så mycket märkwardigare är detta förhållande, som det på alla tre ställena näst derefter står: döpa i helig Ande, och det därför väcker desto mer uppmärksamhet, att det icke och näst förut står: döpa i watten. Swad som af detta kan läras, det är, att man på dessa ställen icke kan öfversätta ordet döpa med neddoppa. Ty att neddoppa med watten, det kan hwarfen sägas på swenska eller på grekiska. Så widt jag förstår, bewisar detta, att på den tid, då Markus och Lukas lefde, fanns ett döpsätt, som war ett döpande med watten. Begjutningen är ett sådant döpande med watten.

Att kalla alla frestelser för synd wore för wisso orimligt. Om någon försöker att förmå mig att gå in på en frog för att dricka, så är det en frestelse. Men icke har jag någon synd för det, att jag frestades så. Om någon försöker med wåld eller förespegling om fördelar förmå mig att öfwergifwa Herren, så är det wißt en frestelse, men icke har jag någon synd för det, att jag blir så frestad. Jakob uppmanar de fristna att hålla det för en glädje, när de råka i mångahanda frestelser (Jak. 1: 2). Om nu sådana frestelser wore synd, så skulle Jakob förmana de troende att glädjas deröfwer, att de råfode i mångahanda synder. Och det måste ju wara orimligt. Men det finnes frestelser af annat slag, frestelser som bestå uti begärelser, hwilka uppstiga ur ens eget inre. Dessa kan jag icke annat än råfna för synder. Om jag nu icke låter en uppstigande känsla af sjelfbehag, af afund, af äregirighet, af bitterhet l. d. få öfwerkraft öfwer mig, så har jag dock känt sjelfbehag, afund o. s. w. och dermed har jag syndat. Det war på budet: Du skall icke hafwa begärelse, som Paulus stöp. Han tänkte icke: "Sjelfwa det der uppstigande begäret är en frestelse och ingen synd, bara jag icke följer det". Så länge han tänkte det, redde han sig bra. Men när han gaf aft på, att budet lydde: Du skall icke hafwa begärelse; då blef han krossad. Jag tror, att det kan wara wigtigt för Guds barn i den närwarande tiden att gifwa aft på detta. Att förbise det, kan hafwa de försträffligaste följder.

Om dem som befinna sig i dödsrifet, står det ingenstädes i nya testamentet, att de äro i ett medwetslöft tillstånd. Twertom talar Kristus i historien om den rife mannen och Lazarus i Luf. 16 alldeles tydligt om, att de äro i ett medwetet tillstånd. Att i gamla testamentet wisso uttryck här och der förekomma, som tyckas tala om ett medwetslöft tillstånd, derom må

man besinna, att i gamla testamentet saknas mycket af det ljus, som först i det nya testamentet blifwit uppenbaradt.

Din fråga, om det kan wara rätt och striftenligt att genom auktioner, tefester m. m. skaffa inkomster för missionsverksamheten, kan jag ej besvara annorlunda än så, att det beror på, huru det sker. Jag tror, att man kan begagna den ena gången ett sätt, den andra gången ett annat, allenast man handlar i gudsfruktan. Guds ord bestämmer i sådana saker ingenting annat, än att man må låta allting ärbart och skickligt tillgå. Om man resonnerar så: "Striften talar icke om auktioner, därför är det striftwidrigt att hafwa dem", så begår man ett mycket stort fel. **Striftwidrig** blir en sak först då, när hon på något sätt strider mot ett i **Striften uttaladt Guds ord**. Men att det skulle strida mot något sådant Guds ord, om man genom auktioner o. d. söker samla medel till missionen, det må wisseligen blifwa swårt att wisa.

Nu farwäl! Gud med oss! Bed för mig.

Gesle, 4 Okt. 1884.

P. W.

Nya Testamentet.

Ny öfversättning med förklarande anmärkningar
af

P. Waldenström.

Fjerde häftet. Pris 75 öre.

De föregående häftena finnas till pris af 75 öre pr häfte.

Guds nåd

Betraktelser öfwer Tit. 2: 11—13

af

Sam. Johansson.

Pris 25 öre.

Pietisten,

sänd till Amerika, kostar för år 1885, lifasom föregående år, 1 krona 25 öre med tillägg af portokostnaden 35 öre per exemplar, således 1 krona 60 öre. Swart 6:te exemplar lemnas gratis, dock måste prenumeranten själf betala portot äfwen för friexemplaren.

Requisitioner torde insändas till

Pietistens expedition.